

FX VIJESTI EUR/USD

Izvor: Bloomberg LP

Kurs EUR/USD je tokom ove izvještajne nedelje bilježio velike fluktuacije. Na samom otvaranju nedelje kurs je prvo ostvario oštar rast kako su pristigli pozitivni podaci o indeksu poslovne klime u Njemačkoj, da bi kurs ubrzo ostvario pad kako je rast prinosa na američke obveznice usmjerio investitore ka ulaganjima u dolar. U utorak je kurs imao trend rasta kako je guverner Centralne banke Estonije izjavio da ECB ne može da uspori rast kamatnih stopa na narednim sastancima. Sredinom sedmice kurs je bilježio fluktuacije, ali je na dnevnom nivou ostao gotovo nepromijenjen. Kurs je u četvrtak ostvario oštar pad kako pozitivni podaci o ekonomiji SAD-a podržavaju stav Fed-a da je ekonomija te zemlje dovoljno snažna da se izbori sa dodatnim pooštavanjem monetarne politike. Na samom kraju ovog perioda kurs je bilježio rast kako je član Upravnog savjeta ECB, Klas Knot, izjavio da ta centralna banka mora da bude „tu u dugoj igri“ i da se može očekivati „sasvim pristojan tempo zaoštavanja“ monetarne politike na narednih pet sastanaka, do jula 2023. godine.

EUR/GBP

Izvor: Bloomberg LP

Kurs EUR/GBP je ove izvještajne nedelje imao rastući trend kretanja. Euro je na početku nedelje bio podržan podacima koji su ukazali da u ovoj zemlji postoji rast povjerenja kod investitora. Euro je bio podržan i očekivanjima da će ECB i BoE u februaru nastaviti sa povećanjem kamatne stope, ali da će BoE povećavati stopu sporijim tempom u odnosu na ECB. Premijer Velike Britanije je izjavio da se zemlja suočava sa recesijom i visokim nivoima inflacije. BoE će nastaviti kroz 2023. godinu da povećava kamatnu stopu, a vrhunac se predviđa u maju, kada bi stopa mogla da dostigne nivo od 4.25%. Početkom 2024. godine se očekuje pad kamatnih stopa. Kurs EUR/GBP je u srijedu zabilježio rast kako je objavljeno da je javno zaduživanje neočekivano poraslo za 22 mlrd funti, dok je u istom periodu prošle godine zaduživanje iznosilo 8.1 mlrd funti. Narednog dana rast kursa je bio uzrokovan slabljenjem sterlinga uslijed objave da je BDP Velike Britanije pao više od očekivanja (0.3% vs 0.2%), a da su prihodi domaćinstava u padu IV kvartal zaredom. Na samom kraju nedelje kurs nije bilježio značajne oscilacije u susret praznicima.

EUR/JPY

Izvor: Bloomberg LP

Kurs EUR/JPY je tokom prvog dana ove sedmice bilježio blagi rast, koji je prekinut u jutarnjim satima u utorak nakon što je Banka Japana iznenadila tržišta odlukom da je dozvoljeno da prinosi na 10-godišnje obveznice Japana porastu do nivoa od oko 0.50% (prethodno je gornja granica do koje je bilo dozvoljeno da prinosi rastu iznosila 0.25%). Ova odluka je uticala da kurs u utorak ostvari oštar pad, a u ostatku sedmice je ovaj kurs bio stabilan i kretao se oko nivoa od 141.

Tabela br. 1 – Kursevi najznačajnijih valuta

	19.12.2022.¹	23.12.2022.²	% Promjena
EUR/USD	1.0586	1.0617	0.29
EUR/GBP	0.8715	0.8811	1.09
EUR/JPY	144.83	141.05	-2.61
EUR/AUD	1.5825	1.5797	-0.18
EUR/CHF	0.9885	0.9910	0.25
USD/JPY	136.60	132.91	-2.70
GBP/USD	1.2148	1.2053	-0.78

Tabela br. 2 - Pregled referentnih kamatnih stopa vodećih centralnih banaka

Centralna banka	Referentna kamatna stopa	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	2.50%	02.02.2023.
Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	4.50%	01.02.2023.
Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	-0.10%	18.01.2023.
Bank of England	„Official Bank Rate“	3.50%	02.02.2023.
Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	1.00%	23.03.2023.
Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	4.25%	25.01.2023.
Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	3.10%	03.01.2023.

Banka Japana na svom redovnom zasijedanju nije mijenjala visinu kamatne stope. Međutim, Banka Japana je iznenadila tržište, jer je dozvolila da prinos na 10-godišnje državne obveznice varira +/- 0.50% u odnosu na prethodni raspon od +/- 0.25%. Guverner BoJ-a, Haruhiko Kuroda, je rekao da prilagođavanje ne znači pooštavanje monetarne politike, iako su posmatrači taj potez vidjeli kao korak koji vodi ka udaljavanju od ultra labave strategije centralne banke.

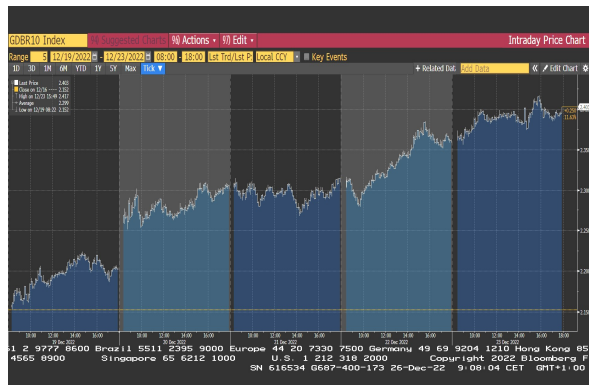
Tabela br. 3 – ESTR i Euribor

	19.12.2022.¹	23.12.2022.²	Promjena u baznim poenima
ESTR	1.402	1.8887	48.67
Euribor 1W	1.542	1.885	34.30
Euribor 1M	1.748	1.910	16.20
Euribor 3M	2.047	2.141	9.40
Euribor 6M	2.569	2.701	13.20
Euribor 12M	2.993	3.238	24.50

¹ Vrijednost na otvaranju tržišta u ponedjeljak.

² Vrijednost na zatvaranju tržišta u petak.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Izvor: Bloomberg LP

Prinos na 10-godišnje njemačke državne obveznice je u ovoj izvještajnoj nedelji porastao sa 2.15% na 2.40%. U ponedjeljak je prinos porastao na 2.20%, kako su, uslijed izjava zvaničnika ECB kojima je sugerisano da će u februaru kamatna stopa biti ponovo povećana za 50bp (Gindos i Simkus), porasla očekivanja u vezi sa budućim povećanjima. U utorak na otvaranju tržišta ovaj prinos je bio na još većem nivou, od 2.26%, a rastući trend je nastavljen tokom dana, do nivoa od 2.30%, kako je još jedan od članova ECB, Najdžel, podsjetio da je centralna banka daleko od postizanja svog inflatornog cilja. Rast prinosa je djelimično uzrokovan i odlukom Banke Japana, na sastanku održanom u ponedjeljak, da poveća granicu do koje mogu da se kreću 10-godišnji prinosi sa 0.25% na 0.50%. Sredinom sedmice prinos na 10-godišnje njemačke državne obveznice nije pokazivao značajnije promjene, da bi poslednja dva dana nastavio da raste. Rast prinosa je uzrokovan daljim rastom očekivanja u pogledu povećanja kamatne stope ECB. Naime, tržišta očekuju da će kamatna stopa ECB do jula doći maksimum od 3.5%, nakon što je zvaničnik ECB, Sturnaras, izjavio da bi depozitna stopa u martu mogla dostići 3%.

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Izvor: Bloomberg LP

Prinos na 10-godišnje američke državne obveznice je u ovoj izvještajnoj nedelji porastao sa 3.50% na 3.75%. Već u ponedjeljak je prinos imao rastući trend, kako su nakon serije povećanja kamatnih stopa širom svijeta u nedelji prije ove, porasla očekivanja investitora da će centralne banke, uprkos uticaju na ekonomiju, nastaviti sa povećanjem stopa. Odluka Banke Japana da poveća granicu do koje mogu da se kreću 10-godišnji prinosi narednog dana je dodatno uticala na rast prinosa, pa je 10-godišnji prinos na kraju dana bio na nivou od 3.68%. Sredinom nedelje je prinos slabio, uslijed naznaka da se povjerenje američkih potrošača poboljšava, a i u susret objavi svježih podataka o inflaciji SAD-a. Nakon što je u četvrtak objavljeno da je BDP SAD-a u III kvartalu revidiran naviše, prinos na 10-godišnje američke državne obveznice se oporavio. Narednog dana je objavljeno da je ključni PCE deflator (cijene izdataka za ličnu potrošnju kada se isključe prehrambeni proizvodi i energija) u novembru u odnosu na isti period prošle godine porastao više od očekivanja, 4.7% naspram 4.6%, pa su prinosi zabilježili rast. Rast prinosa je uzrokovan i podatkom da je prodaja novih nekretnina u novembru na mjesečnom nivou porasla za 5.8%, a očekivan je pad za 5.1%.

ZLATO

Izvor: Bloomberg LP

Cijena zlata je prvog dana ove sedmice bila stabilna, da bi u utorak ostvarila oštar rast kako je dolar oslabio u odnosu na korpu valuta, kao i kako je objavljeno da je izgradnja novih nekretnina pala 0.5% u novembru u SAD-u. Sredinom sedmice cijena zlata je bila stabilna i kretala se oko nivoa od \$1815 za uncu. Jačanje dolara u odnosu na većinu valuta, kao i rast očekivanja da će Fed da nastavi sa povećanjem kamatne stope, je uticalo da cijena zlata ostvari oštar pad u četvrtak, dok je tokom poslednjeg dana cijena zlata bila relativno stabilna.

NAFTA

Izvor: Bloomberg LP

Cijena nafte je tokom prva dva dana ove sedmice bilježila blagi pad. Od sredine sedmice pa sve do kraja cijena nafte je imala trend rasta kako je objavljeno da su zalihe ovog energenta pale u SAD-u tokom prethodne sedmice za 3.1 miliona barela. Dodatno je na rast cijene nafte uticala i izjava zamjenika premijera Rusije da bi ta zemlja mogla da smanji proizvodnju nafte za 5% do 7% u 2023-godini kao odgovor na ograničenje cijena koje su uvele zemlje G7.

Tabela br. 4 – Ekonomski indikatori u periodu od 19.12.2022. – 23.12.2022.

Zemlja	Indikator	Period	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Euro zona	Povjerenje potrošača (Consumer Confidence) Procjena povjerenja potrošača u pogledu poslovnih uslova, zaposlenosti i ličnih primanja. Indeks povjerenja potrošača je vezan za ličnu potrošnju.	Decembar	-22.0	-22.2	-23.9
Njemačka	Indeks potrošačkih cijena (PPI) Procjenjuje promjene u troškovima života, mjereći promjene cijena u korpi potrošačkih dobara i usluga, koje koristi prosječno njemačko domaćinstvo. IFO Poslovna klima (IFO Business Climate) Odnosi se na ispitivanje njemačkih firmi o trenutnim uslovima (stanju) poslovanja u Njemačkoj, kao i njihova očekivanja za narednih šest mjeseci.	Novembar MoM% YoY%	-1.7% 31.1%	-3.9% 28.2%	-4.2% 34.5%
		Decembar	87.5	88.6	86.3
SAD	Prodaja postojećih nekretnina (Existing Home Sales) Indikator pokazuje evidenciju prodaje u sektoru nekretnina u SAD i revidira se od mjeseca do mjeseca. Ovaj izvještaj pruža prilično tačnu procjenu uslova stambenog tržišta i zbog njegove osjetljivosti na poslovni ciklus, može da bude važan pokazatelj ukupnih uslova stanovanja u vrijeme kada je to posebno važno za ekonomiju. Dozvole za izgradnju (Building Permits) Indikator pokazuje broj dozvola za izgradnju novih objekata, i vrlo je osjetljiv na promjene kamatnih stopa, pošto su za izgradnju potrebni bankarski krediti. Ovi podaci su zbog prirode tržišta nekretnina, skloni sezonskim fluktuacijama. Proces izgradnje je direktno povezan sa stanjem prihoda stanovništva, pa povećanje obima izgradnje obilježava poboljšanje njegovog blagostanja i zdravi razvoj ekonomije. PCE Deflator (Deflator izdataka za ličnu potrošnju) Deflator izdataka za ličnu potrošnju prati na mjesečnom nivou ukupne promjene cijena robe i usluga koje kupuju potrošači.	Novembar MoM%	-1.8%	-0.5%	-4.2%
		Novembar K=1.000	1480 K	1342 K	1526 K
		Novembar MoM% YoY%	0.1% 5.5%	0.1% 5.5%	0.6% 6.0%
Velika Britanija	Bruto domaći proizvod (GDP) Mjeri vrijednost proizvoda i usluga proizvedenih unutar zemlje. BDP je najobuhvatnija mjera ekonomskog outputa i obezbjeđuje ključni uvid u glavne pokretače jedne ekonomije.	3Q QoQ% YoY%	-0.2% 2.4%	-0.3% 1.9%	-0.2% 2.4%

Izvor: Bloomberg